

Lieve mensen, jong en oud, gemeente van Christus

Martha en Maria zijn vermoedelijk voor iedereen bekend.

Ik denk dat psalm 15 minder bekend is.

Heer, wie mag gast zijn in uw tent?

Deze psalm staat meestal op het leesrooster als ook Maria en Martha aan de orde is.

Voor wat achtergrondinformatie over psalm 15 pakte ik het boekje van ds. Visser uit mijn boekenkast. Alhoewel al 30 jaar geleden verschenen, nog zinvol en actueel.

Al lezende dacht ik: Nou, dat is toevallig!

Visser schrijft nml. dat de woorden:

Heer wie mag gast zijn in uw tent?,

hem doen terug denken aan het 'censura morum'.

Wie van u kent het nog?

Letterlijk: de censuur over de zeden

Eens in de drie maanden

stond het op de agenda van de kerkenraden.

En ging over de vraag:

wie mag deelnemen aan het Avondmaal?

En vandaag vieren wij Avondmaal,

daarom neem ik u mee in het verhaal van Visser.

De ambtsdragers verdiepten zich er toen serieus in.

Want Paulus had gezegd in de Korinthebrief :

Wie 'op onwaardige wijze eet en drinkt, eet en drinkt zichzelf een oordeel?'

En volgens oude Avondmaalsformulieren gold dat bijvoorbeeld voor:

afgodendienaars, beeldenvereerders, gierigaards, waarzeggers, echtbrekers, hoereerders, kijvers, dieven....

zeg maar allen die niet volgens

de moraal van kerk en bijbel regels leefden.

Die konden niet aan het Avondmaal.

Daar moesten de ambtsdragers op toe zien

en dat gebeurde ook.

Ik denk dat het 7 jaar geleden is, in de vorige gemeente, dat ik in het kerkblad van een buurtkerk las,

dat mevr. X na 'censura morum' niet kon
deelnemen aan het Avondmaal.
Ik had met haar te doen, want ik dacht:
die woorden van Paulus zijn uit de context gehaald.

Want vraag je je misschien af,
wat wordt er dan bedoeld
met die woorden van Paulus uit Korinthe?
In de eerste christelijke gemeenten
kwam men op de zondag,
de enige vrije dag in de week, bij elkaar.
Slaven en armen, die toen
het grootste deel uitmaakten van de christelijke kerk,
konden dan ook komen.
Men was vaak zo'n hele zondag bij elkaar.
De rijkere namen eten, brood en wijn mee.
Om te delen met de armen en de slaven.
Men noemde dit de agapeviering die uitliep
in het breken van brood en drinken van wijn
ter nagedachtenis aan Christus.
Maar in Korinthe was het,
net als vaker en van alle tijden,
dat de rijkere weigerden,
hun eten en drinken te delen met armeren.
Ze gingen apart zitten en aten en dronken zich ongens,
terwijl de slaven en armen het toekijken hadden.
Ze kregen enkel bij het Avondmaal
een stukje brood en wijn om Jezus te gedenken
en uit ze zien naar het nieuwe Koninkrijk.
Over dit asociale en onchristelijke gedrag
maakt Paulus zich boos en schrijft:
Jullie eten en drinken jezelf een oordeel,
als je zo de dood van Christus gedenkt.
En niet eens omkijkt naar je naaste.
Dus met andere woorden: het censura moram
met in de formulieren die zondenwaslijst
heeft geen Bijbelse grond.
Je komt niet naar het Avondmaal,
omdat je jezelf zo waardig vindt, want als het goed is,
dan weten we dat we geen van allen waardig zijn.

Iedereen maakt fouten.
Iedereen vergeet wel eens iets,
Iedereen is wel eens achterdochtig,
of roddelt of spreekt over iemand
in plaats van het tegen de betreffende persoon te zeggen.
En het is altijd veel gemakkelijker
de splinter in het oog van de ander te zien,
dan de balk in je eigen oog.
In onze eigen omgeving, maar kijk ook
naar het politieke gebeuren in de wereld vandaag.
Het gekonkel om de nieuwe Europese commissievoorzitter.
En May heeft zeker een punt als ze het heeft
over populisme en intolerant gedrag.
Laten we onszelf niet hoger achten dan de ander.

Wie mag er aan het Avondmaal?
Iedereen, oud, jong, arm, rijk, homo, hetero,
en zo zijn er nog veel meer tegenstellingen en hokjes,
waarin we mensen plaatsens.
Iedereen mag als je maar gelooft en vertrouwt op God
en iets probeert te begrijpen
van het lijden en sterven van Christus.
En uitziet naar het nieuwe Koninkrijk
En daar zullen we allemaal
verschillende beelden bij hebben.

Wie mag er aan het Avondmaal?
En wie mag gast zijn in uw tent?
Als we dan psalm 15 lezen, dan vraag je je af,
wie kan daaraan voldoen?
Het gaat niet zozeer over godsdienstige regels.
Of vroom in de pas lopen, maar over sociale contacten.
Hoe ga je in geloof om met God en je medemens!
Je geloofsleven is een weg waarover je wandelt.
Is niet strak vasthouden aan zo was het,
maar een onderweg zijn
Waarbij geloof altijd wordt beïnvloed
en bevraagd door de wereld
en het gedachtenklimaat waarin we leven.
Wie gelooft is onderweg en in beweging.

Dat betekent niet
dat je met alle winden meewaait.
En ook niet dat geloof geen vastigheid heeft.
Want het hart van het geloof in God,
Jezus en de Geest zal blijven bestaan.
Alleen vraagt elke tijd om andere woorden.
Psalm 15 geeft aan hoe gast te zijn in de tent,
aan de maaltijd,
maar nogmaals wie kan voldoen aan psalm 15?
Ons eigen besef dat we fouten maken
en dat iedereen dat kan overkomen,
in enthousiasme, in onzorgvuldigheid,
in boosheid, verdriet, maakt ons mens.
De gelovige is een mens die in alle eenvoud zijn weg gaat.
Is niet volmaakt en zal het ook niet worden.
Maar God heeft daar weet van
en blijft zich verbinden met de mens.

En dat is ook het mooie
van het verhaal van Martha en Maria,
dat volgt op het verhaal
van de Barmhartige Samaritaan van vorige week.
Toen vertelde ik, dat God zich met jou verbindt,
een soms haast niet voelbaar, onzichtbaar draadje
maar vanuit die verbinding met God
mag je je verbonden weten met je naaste.
Martha en Maria stellen we vaak tegenover elkaar,
waarbij Martha ook nog eens wordt bestraf door Jezus.
Maar dat is een misvatting.
Stel dat we geen Martha's meer in de wereld hadden.
Die diaconaal zijn en zorg hebben voor de ander.
Stel dat we de boel de boel laten.
Ook op het wereldtoneel.
Lucht en aarde vervuilen, de plasticberg nog groter.
Besmettelijke ziektes breiden uit.
Alleen in de drukte van het leven kunnen
de Martha's soms vergeten,
zoals Martha in ons verhaal,
dat er van Jezus of van Godswegen ook nog iets te zeggen is.
Het gaat om de balans tussen een Maria en een Martha..

Vanuit het horen naar God en die verbinding,
doen en zorg dragen voor je naaste.
Ook dat gaat met vallen en opstaan.
In dat besef mag je gast zijn in de tent en aan de tafel.
Moge het zo zijn. Amen